

28 сакавіка ў Мінску адбылося шматтысячнае шэсце ў гонар 81-х угодкаў Беларускай Народнай Рэспублікі

Здаецца, само надвор'е спрыяла гэтаму шэсцю, гэтаму мітыngu, гэтаму святу. А ўвогуле сонца, нібыта знарок, 28 сакавіка так рассявала цеплыню сваю, так нават прыпала і на плошчы Я. Коласа, і на праспекце Ф. Скарыны, і на вуліцы Я. Купалы, і на пляцы Парыжскай Камуны, каб паказаць беларускім уладам, што гарачая палітычная вясна, якая пачалася лютымі мітынгамі шахцёраў Салігорска і антыфашыстоўскім — у сталіцы, затым доўжылася адзначэннем Дня Канстытуцыі і цяпер вось — Дня Волі (цяпер 81-й гадавіны БНР), будзе мець свой яшчэ гарачэйшы працяг.

Паводле спецыялістаў, 28 сакавіка святочна-пратаэстычная палітычная акцыя пад свае бел-чырвона-белыя штандары (з невялікімі адрозненнямі ў партыйнай сімволіцы) сабрала 10 тысячаў чалавек. Пры гэтым, у калоне карэспандэнт "Салідарнасці" бачыў шмат людзей, якіх ніколі раней не сустракаў на маніфестацыйных апазіцыйных папярэдніх дзесяці гадоў. Дабавілася, на мой позірк, моладзі і людзей пенсійнага веку. Першыя паспелі ўжо зрабіць арыенцір на ўласную будучыню і будучыню ўсёй краіны ў рэчышчы незалежнасці і дэмакратыі Беларусі. Другія зразумелі, што толькі незалежная дзяржава здолее збудавать свой дабрабыт і матэрыяльна забяспечыць іхнюю годную старасць ды шчаслівае, насамрэч, светлае заўтра іх дзяцей ды ўнукаў. З падслуханых размоў і спрэчак у святочнай калоне мне запомнілася вось такая.

За вяртанне БНР! Супраць вяртання ядзернай зброі!

...Нейкі стары, які нёс у руках бел-чырвона-белы сцяжок, стараўся лавесці маладому студэнту:

— Все-таки Зенон Позняк поторопился, призывая людей к белорусской мове. Все-таки, если бы он на первый план поставил социальные проблемы, народ бы за ним повалил валом...

Юнак усміхнуўся і адказаў — годна, не крыўдзячы пенсіянера, якога лёс жыцця аднекуль з Расіі закінуў у Мінск на адзін з заводаў, дзе ён адрабіў каля сарака гадоў, а выйшаў на пенсію з мізэрным утрыманнем у 15 далараў ЗША штомесяц:

— Разумееш, бацька, Зянон Пазняк ад самага пачатку быў упэўнены: калі мы станем народам, нацыяй (таму і беларуская мова нам тут патрэбна, і культура, і гісторыя сапраўдная), калі мы станем патрыётамі сваёй зямлі, то хутчэй у стакроць вырашым і сацыяльныя праблемы. А без роднай мовы, прабак, мы пастаянна будзем азірацца на Расію ды чакаць ад яе, і так галоднай ды разутай, нейкіх там падачак. Навошта нам тады думаць пра будучыню свайго народу? Хай Расія корміць! Згадзіся, бацька, падачкі разбэшчваюць, перашкаджаюць будаваць эканоміку. Так што — найперш патрыятычны ўздым, які нельга ажыццявіць без павагі (ад цябе, напрыклад, рускага) да беларускай мовы і яе вывучэння моладдзю! А калі дакладна, то ў Зянона Пазняка ёсць выдатная эканамічна-сацыяльная праграма, распрацаваная ягонай

перадвыбарчай камандай. Калі б Зянон перамог на выбарах у 1994-м годзе, ты сёння атрымліваў бы тое, што зарабіў за сваю працу...

— А я думал, што мне, рускаму, нічога не дал бы...

— А ты ведаеш, колькі тваіх землякоў з Расіі, выдатных людзей змагаецца у Народным фронце? Добрая тысяча набярэцца. І мову нашу ведаюць. І размаўляюць на ёй. Для Зянона ты тут роўны сярод роўных, ты — часцінка беларускага народу, ягонай супольнасці. Мусіць, ты, баць, тады шмат прапаганды супраць Фронту ды іншых дэмпартый наслухаўся?

— Так, сыноч, оно и было. Не зря наше поколение совками кто-то назвал безмозглыми, — уздыхнуў дзед, а потым у такт поклічу, які нёсся па-над калонай, стаў крычаць: "Жывёт Беларусь!"

Вось такі дыялог, які закранае адразу і сацыяльныя, і міжнацыянальныя стасункі ў дзяржаве, і роздум старэйшага пакалення пра дзень учарашні, і спадзяванне моладзі на дзень заўтрашні, быў характэрны для многіх з тых, хто 28 сакавіка адзначаў Дзень Волі.

У радасным настроі са сцягам Аб'яднанай Грамадзянскай партыі крочыў у агульным натоўпе Мікола Смірноў — лідэр першай у гісторыі дэмакратычных прафсаюзаў краіны вясковай суполкі БНР, якую ён здолеў стварыць у пасёлку Вежы — на цэнтральнай сядзібе саўгаса "Случ".

А радасць яго была ад таго, што індывідуальная забастоўка спадара Смірнова, які ёсць кіроўцам грузавога аўтамабіля, усё-такі аказала станоўчы ўплыў на дырэкцыю гаспадаркі. Кіраўнікі звярнулі ўвагу на праблемы шахцёраў. У іх упершыню з'явіліся рабочыя вопратка і абутак. Наведзены парадак у афармленні пуцявых аркушаў. Зараз ідзе рамонт бытавых вадзіцельскіх памяшканняў. Да ўсяго, у кіраўнікоў грузавых аўтамабіляў істотна ўзнілася заробная плата.

— Нам засталася прыняць у суполку яшчэ некалькі чалавек — і мы атрымаем права заключаць з адміністрацыяй калектыўныя штогадовыя пагадненні. Нядаўна да нас прыйшло чацвёра вяскоўцаў — так што расцём, — паведаміў Мікола.

Ну, а якія ж праблемы прывялі спадара Смірнова на дэманстрацыю?

— Баюся, што Аляксандр Лукашэнка, насамрэч, верне на Беларусь ракеты з ядзернымі боегалоўкамі. Два гады таму непадалёку ад нашых мясцінаў узарваўся склад з боепрыпасамі (пра гэта яшчэ газеты шмат пісалі тады). Пачуццё было не з прыемных, хаця ніхто не пацярпеў. Мяркую, што на Случчыне, спрэс начыненай вайсковымі часткамі ды вось такімі складамі, засталіся і стартавыя пляцоўкі для ракет. Дык няўжо трэба жыць і чакаць, калі і сюды наліцяць натаўскія самалёты, каб гэтыя пляцоўкі, а заадно і нас усіх сцерці з твару зямлі? У мяне з жонкай, напрыклад, двое дзяцей-школьнікаў, — адказаў М. Смірноў, і па маёй скуру прабегаў непрыемны халадок.

Я адчуў, наколькі крохкая і нашая незалежнасць, і нават нашае жыццё, якім зараз, пад шумок канфлікту ў Косава, вырашылі павойму распарадзіцца беларускія і расійскія кіраўнікі.

Прынамсі, усе тыя пачуцці, з якімі крочыла калона да месца мітыngu на пляц Парыжскай камуны, потым выказалі і аратары. Выступоўцы Юрась Беленькі, Лявон Баршчэўскі, Аляксей Шыдлоўскі, Людміла Гразнова, Анатоль Лябедзька, Іван Нікітчанка, Сяргей Антончык ды іншыя заклікалі народ да шырокага антыядзернага руху, імкнення да ідэалу Беларускай Народнай Рэспублікі, удзелу ў прадстаўчых прэзідэнцкіх выбарах. Было зачытанае віншаванне ад Зянона Пазняка ўсім удзельнікам святкавання Дня Волі з 81-мі ўгодкамі БНР.

Людзі ўсміхаліся. Іхнія вочы гарэлі рашучасцю вызваліцца гэтай вясною ад зімовых акоў...

P.S. І апошняя навіна. Паводле С. Антончыка, 15 красавіка страйкавы камітэт, які адрадіў сваю дзейнасць, мае намер вывесці на вуліцы рабочых многіх заводаў з іхнімі сацыяльнымі патрабаваннямі да ўлады.

Прафсаюз і выбары

Беларускі Незалежны прафсаюз, як вядома, ужо выказаў свае адносіны да прэзідэнцкай выбарчай кампаніі, якую распачала законна абраная яшчэ да лістападаўскага 1996 года рэферэндуму ЦВК на чале з дэпутатам Вярхоўнага Савета І.3-га склікання Віктарам Ганчаром.

БНП зыходзіць з таго адліку, што на Беларусі дзейнічае Канстытуцыя 1994 года з незаконна ўнесенымі туды папраўкамі. Але нават тыя дзяржаўныя кіраўнікі, якія гэтыя папраўкі ўнеслі, не маюць права Асноўны Закон называць Канстытуцыяй 1996 года. Тым не меней, у абодвух варыянтах — і ранейшым, і пазнейшым тэрмінам дзейнасці прэзідэнта абмяжоўваецца пяццю гадамі. Аляксандр Лукашэнка стаў прэзідэнтам у 1994 годзе. Значыцца, і па Канстытуцыі без паправак, і па Канстытуцыі з папраўкамі сёлета павінны адбыцца прэзідэнцкія выбары. Усё астатняе — моўная эквілібрыстыка, палітычная дэмагогія, скіраваная на бестэрміновае панаванне аўтарытарнай улады, якая сёння не ў стане вырашаць сацыяльныя праблемы. Якая нахабна залазіць у кішэні працоўных заводаў і фабрык, душыць прадпрыемальніцтва і дробны бізнес, абкладваючы ўсіх і ўсё неверагоднымі падаткамі дзеля стварэння прэзідэнцкага "пазабюджэтнага бюджэту", што непадсправадзачна нават кішэняй Палаце прадстаўнікоў.

БНП не забараняе сваім сябрам браць удзел у гэтай выбарчай кампаніі або не браць такога ўдзелу: тут справа гранічна асабіста кожнага грамадзяніна, не звязваючы на яго прыналежнасць да таго ці іншага прафсаюза або партыі.

Іх затрымалі ў Нясвіжы

18 сакавіка ў 22.00 ужо ў Нясвіжскім РАУС у затрыманых тут зборшчыкаў галасоў на карысць Зянона Пазняка — старшын філіі БНФ Алеся Язвінскага і маладафронтаўца Міхася Асмыковіча былі сканфіскаваныя падпісныя аркушы з дванаццацю подпісамі грамадзянаў, бланкі заяваў на ўступленне ў грамадзянства БНР і разнастайныя звароты лідэра Народнага фронту да беларускага народа.

Цікава, што на хлопцаў міліцыянты склалі пратакол... аб распаўсюджванні імі літаратуры без выхадных дадзеных, якая наносіць шкоду краіне. Прыкладна каля апоўначы затрыманыя былі адпушчаны дамоў. Зараз з актывістамі разбіраецца адміністрацыйная камісія Нясвіжскага райвыканкама.

Ператрус у Мар'інай Горцы

18 сакавіка ў 18.50 супрацоўнік Пухавіцкага РАУС Леанід Нячувіцер зрабіў налёт на прыватную кватэру ў доме №61 па вуліцы Кастрычніцкай у Мар'інай Горцы, дзе звычайна тусуецца апазіцыйная мясцовая моладзь.

Міліцыянт сканфіскаваў падпісаныя аркушы Зянона Пазняка, бланкі на ўступленне ў грамадзянства БНР, 110 пасобнікаў свежага другога нумару тутэйшай дэмакратычнай газеты "Адвечны шлях", якую выпускае яе заснавальнік і рэдактар Алесь Васільковіч, старшыня Пухавіцкай рады БНФ. А яшчэ — два бел-чырвона-белыя сцягі. Да прысутных спадар Нячувіцер прэтэнзіяў не высюваў. Але не выключана, што за тусоўкі дэмакратычнай моладзі ў сваёй кватэры могуць тым ці іншым чынам пацярпець гаспадары жылга.

Маладзечна. 19 сакавіка

Святочны настрой сапсавалі міліцыянты

Тут, у раёне Маладзечна пад назвай Старое Месца, адбылася першая на Міншчыне і ў Беларусі палітычная акцыя, прысвечаная 81-й гадавіне Беларускай Народнай Рэспублікі, першага дзяржаўнага ўтварэння ў нашай краіне на пачатку XX стагоддзя.

З інтэрв'ю, дадзенага карэспандэнту "Салідарнасці" адным з арганізатараў пікету ў гонар БНР Алесем Капуцкім, што тут ачольвае мясцовы Цэнтр грамадзянскіх ініцыятыў і раду Народнага фронту, вынікае наступнае.

Лідэры прадстаўніцтваў БНФ, дэмакратычнага аб'яднання "Ветэран" і "Маладога фронту" ў сваёй заяўцы прасілі гарвыканкам дазволіць ім, па-першае, правесці серыю пікетаванняў — па адным штодня, пачынаючы з 19-га і да 25-га сакавіка, па-другое, правесці на цэнтральных вуліцах — Сяргея Прытыцкага, Вялікім Гасцінцы, у грамадскіх месцах мікрараёнаў, каля буйных заводаў.

Але ўлады напярэдадні сённяшняга пікету растлумачылі заяўшчыкам: маўляў, серыю пікетаванняў нельга было прасіць адной паперай — на кожную акцыю патрэбная свая адмысловая заяўка.

Паколькі арганізатары так не зрабілі, то гарвыканкам санкцыянуе толькі першы па ліку пікет. І то — не ў цэнтры горада, а ў малалюдным Старым Месцы з 15.30 да 18.30. Акцыя, аднак, праходзіла ажыўлена. Бо група пікетчыкаў разгарнула каля агароджы праваслаўнай царквы і канцовага аўтобуса прыпынку, дзе жыхарства мусіць рабіць перасадкі з маршрута на маршрут. Таму людзі, заўважыўшы бел-чырвона-белыя сцягі, падыходзілі да апазіцыянераў, распытвалі пра гісторыю ўзнікнення Беларускай Народнай Рэспублікі, цікавіліся ходам перадыбарчай прэзідэнцкай кампаніі. Некаторыя тут жа запісаліся ў грамадзянства БНР.

Гэту сітуацыю, дарэчы, скарыстоўвалі і сябры ініцыятыўнай групы Зянона Пазняка і Міхаіла Чыгіра. Яны непадалёку ад пікету збіралі на карысць выплчэнцаў подпісы грамадзянаў, раздавалі адпаведныя ўлёткі.

Шмат хто цікавіўся, напрыклад, эканамічнай платформай Міхаіла Чыгіра, а таксама тым, як думае вырашаць сацыяльныя праблемы Зянон Пазняк.

Старонку падрыхтаваў Алесь МІКАЛАЙЧАНКА

Мусіць, такія дыялогі дэмакратаў з насельнікамі Старога Месца не спадабаліся старшаму лейтэнанту міліцыі Цімашэнку. У 17.10 ён абвясціў, што дэмакратычныя распускаяе пікет, а вось Алесь Капуцкага ды Івана Гайковіча затрымлівае за агітацыю на карысць незаконных кандыдатаў у прэзідэнты. Праўда, знайсці падпісныя аркушы спадару Цімашэнку не пашанцавала. У пастарунку затрыманых абвінавачалі ў распаўсюджванні літаратуры без выхадных дадзеных, шкоднай для дзяржавы. Спадарам Капуцкаму і Гайковічу цяпер пагражае разборка на адміністрацыйнай камісіі Маладзечанскага гарвыканкама і магчымы максімальны штраф — па пяць "мінімалак" кожнаму.

P.S. Як стала вядома, маладзечанскія гарадскія ўлады не дазволілі мясцовым дэмакратам правесці 25 сакавіка мітынг, прысвечаны Дню Волі. Прычына: хадаўніцтва начальніка тамтэйшага ГРАУС Яўгена Скарцова, які пераканаў гарвыканкам у тым, што мітыngoўшчыкі на гэтай акцыі будуць займацца незаконнай агітацыяй за ўдзел грамадзянаў у незаконных прэзідэнцкіх выбарах. Тым не менш, 25 сакавіка дэмакраты на цэнтральным пляцу ўсклалі кветкі да Памятнага каменю пакутнікам за Беларусь.

В профсоюз позвала «Салідарнасць»

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Родился Виктор Иванович в жутком 37-ом в военном городке вблизи Постав, где офицером служил его отец Иван Филиппович. Был средним в семье - два брата старших и две младшие сестренки. Как пережили войну - не помнит. Знает только, по рассказам матери, что отец с первых дней ушел на фронт, да и сгинул где-то без вести. Что все годы в оккупации провели под постоянной угрозой смерти: вдруг кто-то донесет гитлеровцам об офицерской семье. К счастью, не донесли. Выжили. А вот двухлетняя сестренка Валя умерла от тифа. Сразу после освобождения Беларуси Мария Николаевна с четырьмя малолетками переселилась в деревню под Минском, где кормилась семья погибшего офицера, в основном, с 60 соток земли картофелем, капустой да огурцами, выращенными собственноручно. В том числе и детскими ручонками. Мужчины в доме не было - Мария Николаевна до конца жизни ждала да так и не дождалась своего без вести пропавшего Ивана. Рано довелось взяться за плуг да косу и Виктору.

Собрался было он поступать в суворовское училище, но пока документы блуждали по разным инстанциям, стал переростком. Пошел в Кронштадт по вызову брата Леонида, который там учился в высшем военно-морском училище. Поступил в двухгодичную школу юнг, получил специальность элек-

тромеханика. С нею и прослужил на Северном флоте пять лет, с начала строительства корабля - базы для обеспечения подводных атомных лодок - тогда их строительство как раз разворачивалось. Исколесил весь Северный Ледовитый океан, по три-четыре месяца не видя берега. Побывал у берегов Канады, дважды на Кубе, как раз во время Карибского кризиса, когда мир стоял на грани атомной войны. После демобилизации (служить сверхсрочно в армии отказался) целый год раздвигал (шкерил) рыбу в траловом флоте, обосновавшись в Мурманске. Затем перешел в торговый флот по специальности. В Мурманске же и женился (Евгения Ивановна - коренная северянка, инженер-строитель). Родился первенец - Игорь. Мальчик болезненный, из-за него вскоре пришлось менять климат.

По приглашению уже второго брата Олега Ивановича, работавшего начальником горного участка, приехали в Солигорск. Стал шахтером-электриком и Виктор Иванович. Награжден Почетной грамотой Верховного Совета БССР за пуск первой и второй очереди Первого калийного комбината, которому отдал полтора десятилетия добросовестного труда. За это время окончил горнохимический техникум. Только началось строительство Четвертого - в 1976 году перевелся туда. Сразу маши-

нистом на участок подъема, затем мастером, механиком.

На всю жизнь запомнился день, когда поднимали на-гора первые тонны руды. Как все волновались, радовались. Было множество корреспондентов: начало работы такого гиганта индустрии - не рядовое событие даже в масштабах республики. Не забыли о нем горняки и обогатители четвертого калийного поныне - сделанное в день пуска фото В.И. Кукареко из газеты «Знамя юности» находится на почетном месте в фойе административного здания РУ-4.

Пять лет проработал Виктор Иванович на участке подъема. Снова сменил место работы, перейдя монтажником в шахтостроительное управление, занимался ремонтом оборудования на всех обогатительных фабриках «Беларускалия». Однажды был командирован в Западную Украину для ликвидации результатов затопления шахты. Восстанавливали ее в невероятно сложных условиях. Домой Виктор Иванович вернулся через полгода, когда на всех семи горизонтах вручную были смонтированы конвейеры.

Некоторое время довелось Виктору Ивановичу потрудиться мастером в ремонтно-строительном управлении. В 1994 году по состоянию здоровья его перевели электриком в санаторий «Берез-

ка», где работает и сейчас.

В Независимый профсоюз В.И. Кукареко вступил не сразу после его создания.

- Поначалу я о нем почти ничего не знал, - рассказывает Виктор Иванович. - Но к нам на работу регулярно приносили газеты «Салідарнасць» и «Рабочему». Они и убедили меня, что Независимый профсоюз принципиально и последовательно отстаивает интересы людей труда. Стал и я «независимым», избран заместителем председателя первичной организации ЖКХ ПО «Беларускалий» по профилакторию «Березка». Делаем свое дело профсоюзное спокойно, без конфронтации с администрацией и профсоюзом химиков. Взаимопонимание в последнее время находим практически по всем проблемам. Хотя были прежде и трения.

...Надежно пустили корни в полесскую землю семьи с фамилией Кукареко. На заслуженном отдыхе Олег Иванович, который три с половиной десятилетия назад пригласил брата в только рождающийся шахтерский город. Он так и проработал начальником шестого горного участка до пенсии - уважаемый в городе человек.

Игорь, сын Виктора Ивановича, живет в Могилеве, работает хирургом-реаниматологом. А вот родившаяся в Солигорске дочь Ирина осталась в родном для нее городе, работает в кафе. Есть у В.И. Кукареко, как и положено по его возрасту, внук и внучка. Жизнь продолжается.

В.МУРЫЛЁВ

Аб гэтым пішучь

Наперадзе ўсіх. Па беднасці

«Народ бяднее і бяднее. Калі карыстацца крытэрыямі 1990 года, то ў студзені 1999-га да беднякоў можна аднесці 85 працэнтаў грамадзян Беларусі. Валавы ўнутраны прадукт на аднаго чалавека ў нас у 25 разоў меншы, чым у Даніі, у 20 разоў меншы, чым у Германіі, у 3,5 раза меншы, чым у Чэхіі, у 2,9 меншы, чым у Польшчы, у 2-2,5 меншы, чым у Турцыі, Літве, Латвіі і Эстоніі.

А цынічны дыктатар не стамляецца паўтараць, што ашчаслівы народ, карыстаецца яго даверам і выконвае яго волю. Каб плаціць зароботную плату і пенсіі без такіх затрымак, як у Расіі, ён выпусціў у 1998 годзе толькі па афіцыйных звестках 19,3 трыльёна рублёў, а на самай справе - каля 100 трыльёнаў (па 10 мільёнаў на кожнага жыхара Беларусі), канчаткова абсяцэннішы нацыянальную валюту. Хто можа падтрымліваць такога кіраўніка, які ўжо аблысеў, а так і не адрознівае шлях да галечы ад шляху да дабрабыту? Хто можа падтрымліваць у такой сітуацыі прапанову змяніць статус дзяржаўнай незалежнасці на статус расійскай правінцыі, калі сёння Расія, якая валодае 38% сусветных мінеральных рэсурсаў, збірае за год падаткаў менш, чым ЗША за тыдзень?

У якой галаве можа ўзнікнуць думка, што з гэтых нікчэмных падаткаў, якіх не хапае на тое, каб не замарыць голадам сірат у дзіцячых прытулках Расіі, можа нешта пайсці на карысць беларускіх грамадзян? Ці не час зразумець, што Беларусь патрэбна расійскім правіцелям, каб яе абіраць, як гэта рабілася сотні гадоў, а не каб ёй дапамагаць!»

(Урывак з артыкула Станіслава Шушкевіча «Як зруйнаваць дыктатуру ўладалюбца неўцятва». «Народная воля», нумар за 25 сакавіка 1999г.)

В чем-то похож на...

«Вообще, наш президент очень хочет быть похож на генеральных секретарей. Разговорчив, как М.Горбачев. Строг, как Ю.Андропов. Лыс, как Н.Хрущев. И усат, как И.Сталин. Только все это у него получается как-то карикатурно. Удивительным образом он сумел аккумулировать только отрицательные черты этих великих людей. Горбачевскую гласность превратил в гласность для себя, наполнив собой не только белорусские СМИ, но в значительной степени и российский. Андроповскую борьбу с коррупцией превратил в пародию, учредив для себя бесконтрольный президентский фонд и став первым коррупционером в стране. Западу грозит, как Н.Хрущев, только не имея ни ядерного оружия, ни ракет, ни даже возможности поступать ботинком по трибуне ООН. О Сталине и говорить угрозу, а потом говорил о ней. Наш же только грозит всем».

(Отрывок из статьи Юрия Ходыко «Милицейская акция против Центра избиркома по выборам президента Республики Беларусь приобрела трагический характер»).

БелаПАН.

- Шаноўны Алег, вось ужо некалькі гадоў як я сустракаю вашы вершы і ў «тоўстых» мініскіх часопісах, і ў газетнай перыёдыцы. Гэта патрыятычная лірыка, глыбокі філасофскі роздум аб лёсе беларускага народа, аб будучыні нашай моладзі. Мусіць, настаў час задумацца і пра выданне асобнай уласнай кніжкі паэзіі?

- Так, у гэтым ёсць вострая патрэба. Але кнігу пакуль не магу выпусціць. Прычына - грашовая праблема.

- Чаму ж так? Вы такі малады, поўны сіл і энергіі чалавек - няўжо не можаце неяк зарабіць на зборнік вершаў?

- Насамрэч, мне 26 гадоў. Я сам - нараджэнец вёскі Гурнаўшчына Клецкага раёна. Але рос без бацькі, які памёр ад знішчальнай працы. Зразумела, шмат чаго ўмею рабіць на зямлі і каля ямлі. Аднак і іншымі здольнасцямі Бог мяне не пакрыўдзіў. У раннім юнацтве скончыў Мірскую мастацкую вучэльню. Вярнуўся ў родныя мясціны, уладкаваўся ў адну са школаў настаўнікам малявання. Адначасова меў палову стаўкі вартуўніка. Але нечакана змяніў дырэктар школы. Яму не спадабалася ўва мне літаральна ўсё: і тое, пра што пішу ў вершах, і тое, як выкладаю маляванне дзецям. Характарам аўтарытарным, нетрываннем іншай думкі шмат у чым нагадвае прэзідэнта РБ. Вось і даваўся развітацца. Цяперака я ёсць беспрацоўным.

- Відаць, адсюль Вашыя палітычныя погляды?

- Не толькі праз гэты выпадак я прышоў да Беларускага Народнага фронту. Мяне здаўён заваляла кансерватыўнасць калгаснікаў, асабліва тых, хто адпрацаваў за бясплатна свой век на фермах і ў полі, у сваёй рабскай псіхалогіі. Маўляў, начальнікі ўсе добрыя, а прэзідэнт-бацька родны, якому ўсё перашкаджае. Таму людзей з актыўнай грамадзянскай пазіцыяй яны не прымаюць. Нават мяне за мае выказванні хацелі выселіць з вёскі. Народ трэба ратаваць ад палітычнай зашоранасці.

Трэба адчыняць вочы на беларушчыну, на рынаковую эканоміку, на тое, што ёсць сацыяльна годным ладам жыцця асобы. А зрабіць гэта могуць толькі дэмакратычныя партыі, вольныя прафсаюзы. Вось чаму, лічу, Незалежны прафсаюз надвычай правільна зрабіў, арганізаваўшы ў пасёлку Вежы Слуцкага раёна сваю суполку. Ну, а мой крок у гэтым кірунку - канкрэтная дапамога Беларускаму Народнаму фронту.

- Чым жа Вы, Алег, памагаеце БНФ?

На гэтае і іншыя пытанні карэспандэнта «Салідарнасці» адказвае малады паэт з Клецкага раёна Алег НІКУПІН

- Звычайна, зборам подпісаў грамадзянаў. Раней збіраў галасы за адстаўку Аляксандра Лукашэнкі. Цяпер васьм - збіраю подпісы за вылучэнне Янона Пазняка кандыдатам у прэзідэнты. Ну і, зразумела, гэтымі днямі падаў заяву на ўступленне ў Народны фронт.

- Як ішоў збор подпісаў на карысць Янона Станіслававіча ў Вашай мясцовасці?

- Цяжкаявата. Сказалася хлуслівая прапаганда афіцыйных СМІ, якая з Пазняка пастаралася зрабіць стэрэатып нацыяналіста-экстрэміста, што, баючыся адказнасці за свае нібыта злачынствы, збег за мяжу. Падчас сустрэч з людзьмі я стараюся разбіць гэтае агітацыйнае клішэ. І калі мне такое ўдавалася, то грамадзяне падпісваліся за нашага лідэра. Між іншым, няпроста ішлі справы і ў сяброў ініцыятыўных групаў Міхаіла Чыгіра, якога таксама паспелі аблыгаць «прывадныя рамяні» партыі ўлады. Але Міхаіл Мікалаевіч - нараджэнец суседняга Капыльскага раёна - ужо некалькі разоў прыязджаў на сваю радзіму, сустракаўся з грамадзянамі. Яму прасцей змагца з ілжю...

- А Вы самі не адчуваеце пераследу з боку ўладаў? Не затрымліваліся міліцыянтамі,

напрыклад?

- Не затрымліваўся яшчэ. Але пагрозы ад мясцовых вертыкальных чыноўнікаў у мой адрас ўжо былі.

- Чым жа яны Вам пагражаюць?

- Б'юць па самым балючым месцы. Забаранілі, паводле «тэлефоннага права», друкаваць мае вершы ў клецкай раённай газеце «Да новых перамог». Цяпер васьм могуць не даць 15 мільёнаў рублёў, абяцаных уладамі раней, на выданне маёй кніжкі «Прадмова да смерці», якую я мушу выпусціць у бібліятэцкі часопіс «Малодосць».

Па існуючай практыцы, якая ўсталявалася з нядаўняга часу, 75 адсоткаў на выданне выдзяляецца дзяржавай, а 25 - шукаць самому ў нейкіх фундатораў-спонсараў. Дык васьм, яшчэ раней, колькі год таму, гэтакім спонсарам пагадзіўся стацца райвыканкам. Але зразумела, што «заядламу бээнэфаўцу» чыноўніцкай помахы не бачыць як сваіх вушэй... Зразумела і другое: коштам палітычнай здрады я ніколі не стану набываць нават такую пажаданую для сябе рэч, якой ёсць першая кніга паэта.

- Ці спадзяецца Вы як нацыянальны дэмакрат на перамогу дэмакратыі ў Беларусі?

- Спадзяюся. Нават упэўнены ў гэтым. Наперадзе ў мяне - цэлае жыццё. Будучыню і сваю, і свайго народа трэба закладаць сёння. Вельмі хачу, каб нашу дзяржаву ачоліў Янон Станіслававіч. Каб мы ўсе адраділіся - нацыянальна, сацыяльна, духоўна і нават фізічна.

- Прачытайце для чытачоў любімае вамі чатырохрадкоўе, прысвечанае Беларусі, з апошніх вершаў, якія вы напісалі.

- Калі ласка.

...І нават па-за межамі планеты
Жыве яна і будзе жыць далей,
Хоць топчуць яе волю прайдзісветы,
Хоць душыць яе праўду ліхадзей.

- Вялікі дзякуй. Цяпер я разумею, чаму такі верш не друкуе клецкая раёнка...

А.СЕРГІЕВІЧ

Чаму паэты робяцца палітыкамі?

Приходи!

Не жги! Иги с нами!

Вступай в БНП! В единстве наша сила!

Многие тревожащие тебя проблемы могли бы успешно разрешиться, если бы ты был в нашем профсоюзе!

Технологии правового беспредела

Вентиляционная война

Глава первая.

в которой автор знакомит читателей с историей термина "экология жилища"

Притчей во языцех уже давно стала не выдерживающая критики звукоизоляция наших квартир. Особенно тех, которые расположены в жилых сборных зданиях серий КПД 70-80-х годов.

На эту тему только на моей памяти было опубликовано немало научных статей о том, как следует решать проблему, немало острых корреспонденций и фельетонов относительно того, что в конкретных ситуациях несет жильцам нерешенность данной проблемы архитектурно-строительно-проектными умами. Заступался за нашего брата-новоселца от наваждения "бытовых" звуков в подобных домах даже Сергей Михалков с помощью своего киножурнала "Фитиль". Как известно, до сих пор остается шлягером спесivenessка "Эй вы там, наверху!" в исполнении неуязвимой Аллы Борисовны.

К сожалению, в те советские времена борьба публицистов, сатириков, кинематографистов и певцов за экологию нашего жилья ограничилась боями именно с плохой звукоизоляцией.

Хотя всегда и все знали в этом плане о еще одной проблеме — такой же неважной запахоизоляции. И если раньше мы еще как-то мирились с проникающими

ми в квартиру от соседей острыми ароматами домашней кулинарной готовки (знали, сколь быстроотечны подобные ароматы), то сейчас, в эпоху "дикорастущего" рынка с его евроремонтами жилья, организацией в квартирах целых производств, да еще — с незаконными перепланировками и перестройками внутри квартир, мы с наваждением или агрессивней запахов, атакующих наши залы и спальни, уже воюем всерьез. Без эстрадно-музыкального сопровождения.

Не до песен, не до "Фитиля", когда твое жилище превращается в газовую камеру, когда оно являет собой откровенную угрозу твоей семье и тебе самому.

Представьте себе только такую картину. Вы жили более-менее спокойно в своем доме почти два десятка лет. И вдруг этажом выше сосед, имеющий больше вашего денег и полёт фантазии, на своей кухне "врезает" так называемое самовольное строение — нишу. А в ней он для лучшей организации порядка на кухне размещает или холодильник, или стиральную машину, или даже ... газовую (электро) плиту.

Через несколько часов вы начинаете замечать, как все богат-

ство запахов, а оно к вам проникает не только через вентиляцию, но и через щели между панелями КПД, начинает заполнять ваши комнаты. И вот вам уже от смрада-угара деваться негде. Вы бежите наверх к соседу, с которым еще недавно вместе отмечали день рождения его внука, все видите собственными глазами и просите его во имя всех святых уничтожить сей "запор". Но не тут-то было! Сосед в нишу вложил работу, деньги, стройматериалы, а потому разрушать ничего не будет. И теперь — между вами смертельный конфликт. И теперь вы — смертельные враги. И теперь вас рассудит только Закон. Так как вам и вашим домочадцам хочется жить в экологически здоровой среде, а не поглощать легкими угарные газы. Которые, заметим, жизнь не продлевают.

В Минске, согласно официальной статистике, сегодня насчитывается более трех тысяч таких ниш.

Кстати, названная статистика озвучивалась в конце прошлого года одним высокопоставленным чиновником Минжилкомхоза на Белорусском радио. Тогда, между прочим, была, так сказать, озвучена и позиция государства по данной проблеме.

Признаюсь честно перед читателями "Салідарнасці", что если бы мне не болело, если бы мою семью не коснулась эта беда, я вряд ли познакомился бы с термином "экология жилища".

Но о моей истории — попозже. Так как в следующей главе хочу предложить читателям ознакомиться именно с официальной позицией нашей исполнительной власти относительно самовольных перекрытий в многоэтажных домах вентиляционных каналов.

Алесь СЕРГИЕВИЧ,
г. Минск

Куток паэзіі

Алесь МІКАЛАЙЧАНКА

Весніа рытмы

Адліга

Зелянее ў студзені трава,
І пупышкі пабрыняюць сокам...
І звінціць дрыготка і высока
На вятры душа, нібы струна.
У варон згрубелі галасы.
Пад ільдом рака вось-вось заходзіць.
Дык чаму ўсё роўна сэрца просіць
Цеплыні, пяшчоты і вясны?
Што ж яму, нарашце, не стае
На апошнім стрэсавым узмежку,
Каб паверыць у тваю усмешку,
Ўбацанні звабныя твае?
Прытуліся да шчакаў шчакоў,
Усхадзіся полымем гарачым!
Хай душа настала заплача,
Як лядзяшка ранняя вясной...

Я вясной нарадзіўся.
Зноў жаўрук з-пад нябёсаў вітае
Адпаўленне жыцця
І віншуе маю маладосць...
Узыходзь жа, мой дзень!
Узыходзь, як трава маладая!
Быццам сонца над пашай,
Што чакае насення, ўзыходзь!

Разапрэла зямля.
Не надыхацца свежасцю веснай —
Прасякае яна
У юначую палкую кроў...
Упаду на ручай
І ягонаю звонкаю песняй
Захлынуся!
Памру! Уваскрэсну з памерлых ізноў!

І здзіўлюся нанова
Свету гэтаму маладому,
Бы ніколі раней
Я такой вось не бачыў красы...
Прывітанне, мой дзень
Жаўрукоў, раўчукоў, крыгаломаў,
Назаві мяне сынам
Трапяткой, жыццядайнай вясны!

Бізнес

Статутныя фонды заб'юць прадпрыемальнікаў

Да 1 снежня 2001 года ўсе беларускія прадпрыемствы павінны прывесці свае ўстаноўчыя дакументы ў адпаведнасць з новымі патрабаваннямі, даведзенымі Указам прэзідэнта РБ ад 16 сакавіка №11 «Аб упарадкаванні дзяржаўнай рэгістрацыі і ліквідацыі (спыненні дзейнасці) суб'ектаў гаспадарання».

Інакш кажучы, суб'ектам гаспадарання належыць прайсці яшчэ адну перарэгістрацыю, наколькі Указ устанаўлівае новыя патрабаванні да дакументаў, якія ўключаюць у сябе і ліквідацыю (спыненні дзейнасці) суб'ектаў гаспадарання.

Чытач, магчыма, помніць, што ў верасні мінулага года Аляксандр Лукашэнка даслаў у кіруючыя інстанцыі тэлеграму, згодна з якой рэгістрацыя суб'ектаў гаспадарання ў Беларусі была прыпыненая. Як тады сцвярджалі, каб «акараціць» камерсантаў-пасрэднікаў, якія нібыта п'юць кроў прадпрыемстваў вытворчага сектара і спажываюць, а заадно зрабіць немагчымым з'яўленне «фірмаў-аднадзенкаў», якія ўзнікаюць, каб атрымаць крэдыты ды іншыя прэферэнцыі, і знікнуць, каб атрымаць грошы хуценька прыхаваць.

З гэтай нагоды паміж прадстаўнікамі дзелавых колаў і дзяржаўнымі, перш за ўсё фіскальнымі, успыхнула палеміка. Апошнія, перш за ўсё ў асобе Дзяржаўнага падатковага камітэта, актыўна настойвалі на адмене прынцыпу абмежаванай адказнасці, а таксама патрабавалі значна павялічыць памеры статутнага фонду.

Зразумела, грошы для дзяржавы — гэта што вада для падарожніка ў пустыні. Таму мінімальны памер статутнага фонду на самой справе рэзка павялічаны. Цяпер,

каб адкрыць акцыянернае таварыства, трэба будзе заплаціць казны 10000 мінімальнага заробатнага плаці (5 мільярд рублёў па стане на сёння), закрытых акцыянерных таварыстваў і таварыстваў з абмежаванай адказнасцю — 3000 МЗП, унітарных (што належыць адной асобе) прадпрыемстваў — 750 МЗП, таварыстваў з дадатковай адказнасцю, гаспадарчых таварыстваў, вытворчых кааператываў, казенных прадпрыемстваў, фермерскіх гаспадарак — 50 МЗП.

Такі вялікі памер статутнага фонду практычна пазбаўляе малое прадпрыемальніцтва магчымасці карыстацца прывілеямі арганізацыйна-прававых формаў, якія прадугледжваюць абмежаваную адказнасць іх заснавальнікаў. Таму што рэальна заснаванне таварыства з абмежаванай адказнасцю (ТАА) ў Беларусі будзе каштаваць значна больш, чым у Літве ці ў Расіі.

У той жа час субсідыярыя (дадатковая) адказнасць заснавальнікаў па абавязальствах створаных імі юрыдычных асобаў, на ўвядзенні якой настойвалі падаткавікі, устанаўлена толькі на выпадак, калі яна прадугледжана статутнымі дакументамі, ці калі банкруцтва камерцыйнай арганізацыі будзе наступствам дзеянняў яе ўдзельнікаў.

Таксама значна (з 8 да 20 МЗП) павялічаны памер платы за рэгістрацыю, прычым за рэгістрацыю другой і наступных арганізацый дзяржава кожны раз плаціць на 20% болей.

Аўтары ўказа не забыліся і аб адказнасці тых чыноўнікаў, якія займаюцца рэгістрацыяй. У выпадку, калі зарэгістраванае імі прадпрыемства нанесла нейкую шкоду дзяржаве, грамадскім ці асабістым інтарэсам, яны могуць быць пакараныя штрафам у памеры да 10 МЗП. Так што пільнасць з гэтага боку павінна павялічыцца, а з улікам значнага пашырэння паўнамоцтваў рэгіструючых

арганаў рэгістрацыя прадпрыемства і зусім робіцца справай суб'ектыўнай.

Указ прэзідэнта прадугледжвае і іншыя патрабаванні (напрыклад, у статуте заснавальнікі павінны ўказваць толькі тыя віды дзейнасці, якія будуць ажыццяўляцца, а калі хоча адзін з іх не будзе ажыццяўляцца на працягу паўгода, прадпрыемства можа быць ліквідаванае ў несудовым парадку).

Спіс патрабаванняў да рэгіструемай фірмы, прычынай для адмовы ў рэгістрацыі і для ліквідацыі можна доўжыць. Але безумоўна адно — гэты дакумент сведчыць аб тым, што жаданне дзяржавы паставіць пад кантроль усіх і кожнага набывае моц. Пры гэтым галоўнае — стварэнне прадпрыемальніцтва добрых умоваў для развіцця — сыходзіць на задні план. Як кажучы, так клапаціліся, што разам з бруднай вадой выплывулі з начовак і немаўлятка.

Канстанцін СКУРАТОВІЧ
(«Навіны», №35 за 31.03.99 г.)

Салідарнасць

Рэгістрацыйны №687
Газета заснавана ў 1991 г.
Іванам Юргевічам

Заснавальнікі — калектыву рэдакцыі і Беларускі Незалежны прафсаюз гарнякоў, хімікаў, нафтаперапрацоўшчыкаў, энергетыкаў, транспартнікаў, будаўнікоў і іншых работнікаў

Рэдакцыйная калегія:

Бабаед В.С., Юргевіч І.В., Галубіна Н.Я., Дубіцкі А.А., Ушчапоўская С.А., Мікалайчанка А.С.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за дакладнасць прыводзімых фактаў, цытат і іншай інфармацыі. Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы, не абавязкова падзяляючы пункт гледжання аўтара.

Рэдактар Віталій Мурылёў

Адрас рэдакцыі: 223710, г.Салігорск, вул.Леніна, 42, БНП.
Тэл.: (01710) 2-06-22, тэл./факс: (01710) 3-72-01
Падпісана ў друку 02.04.1999 года ў 9.00
Газета аддрукавана ў друкарні г.Слуцка,
223610 г.Слуцк, вул. Багдановіча, 7
Тыраж 8500.

Заказ 1360